

1301840

Stichting Sirenep.a. Brugweg 6
4756 SM Kruisland

RAAD / CIE
dd nr

Gem. STEENBERGEN		Kopie aan:
2 APR 2013		GF
		Vertrouwelijk
Kokorin		

Aan Gemeenteraad
gemeente Steenbergen
Postbus 6,
4650 AA Steenbergen

Betreft:

Reactie op ontwerp bestemmingsplan buitengebied Steenbergen

Steenbergen, 30 maart 2013

Geachte leden van de Gemeenteraad gemeente Steenbergen,

Gaarne maken wij van de gelegenheid gebruik te reageren op het ontwerp bestemmingsplan buitengebied.

Samenvatting van onze zienswijze**Ontbreken van inventarisatie natuurwaarden**

Er is geen inzicht in de natuurlijke waarden die aanwezig zijn in het plangebied. Dit wreekt zich bij de uitvoering van het bestemmingsplan. Het plan is niet met de nodige zorgvuldigheid tot stand gekomen. Gegevens die ontbreken zijn met name de aan- of afwezigheid van beschermde soorten buiten de natuurgebieden, de waarden aanwezig in gebieden met een EHS-bestemming.

Passende beoordeling / Voortoets

De conclusies die primair in de Voortoets worden getrokken worden feitelijk weersproken door het maken van een Passende beoordeling; gezamenlijk natuurtoets genoemd. De natuurtoets is onvolledig doordat met name de Oosterschelde niet in de beschouwing is betrokken. In de passende beoordeling is niet aangetoond dat er zekerheid bestaat dat significante gevolgen niet kunnen optreden.

PlanMER

Ook in het MER is een Passende beoordeling opgenomen. Ook deze is onvolledig en voldoet zowel procedureel als inhoudelijk niet aan de wettelijke eisen. Er zijn aanbevelingen opgenomen om inhoudelijk aan de wettelijke eisen te voldoen. Onduidelijk is of en in hoeverre binnen het bestemmingsplan met deze aanbevelingen is omgegaan. In ieder geval is niet aangetoond dat significante effecten op de Natura 2000 zijn uitgesloten.

In het MER zijn effecten op Wav-gebieden (door de provincie aangewezen kwetsbaregebieden) slechts beschouwd vanuit de ammoniakdepositie, zijn effecten op de overige EHS-gebieden totaal niet beschouwd en is geen aandacht besteed aan natuurwaarden buiten de EHS.

Begrenzing EHS

De begrenzing van de EHS zoals deze door de provincie is aangegeven is niet in het bestemmingsplan geïmplementeerd.

Bescherming van de begrensde EHS

De bescherming van de EHS is volkomen weggefallen. Er is geen adequaat aanlegvergunningstelsel opgenomen.

Landschap

In dit bestemmingsplan wordt onder het mom van een goed landschap gestreefd naar een kaal en open landbouwgebied, dat een barrière vormt voor veel organismen. Een verdere industrialisering van het landschap wordt niet of onvoldoende voorkomen. Sirene is van mening dat een groen-blauwe dooradering van het landschap een grotere waarde heeft.

Waarden

Het begrip 'waarden', zoals dit in het bestemmingsplan wordt gebruikt bij 'ecologische waarden' of 'natuurlijke waarden' is onjuist gedefinieerd en wordt daardoor ook oneigenlijk gebruikt.

Inleiding

Tijdens de voorbereiding is door SIRENE al in verschillende fasen gereageerd.

In de klankbordgroep die was ingesteld voor de nota van uitgangspunten en naar aanleiding van de commissievergadering over dit onderwerp, hebben wij, onder andere per brief van 28 september 2011, reeds ingebracht dat:

- Er een gedegen inventarisatie van natuurwaarden in de gemeente Steenbergendient plaats te vinden.
- Dat wij problemen hebben met het nastreven van – wat wij noemen - kaalheid van het landschap en dat wij juist een groen-blauwe dooradering van het landschap ambiëren.
- Wij problemen hebben met de doorgaande industrialisering van de landbouw en de verloedering van het landschap die daarvan het gevolg is.
- Er sprake is van ongeoorloofde discriminatie tussen personen met een agrarische beroep en andere inwoners.

Per brief van 8 mei 2012 is gereageerd op de 'startnotitie m.e.r.' waarbij we hebben aangegeven dat het ontbreken van kennis over het voorkomen van natuurwaarden een goede m.e.r. in de weg staat en waarbij we gemotiveerd hebben aangegeven waarom inschakelen van de Commissie m.e.r. verplicht is.

Per brief van 19 augustus 2012 hebben wij een (uitgebreide) zienswijze ingediend op het voorontwerp.

Pas bij onderhavige ter inzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan is het MER met bijlagen ter beschikking gekomen. Het bestuderen van dit omvangrijk stuk (in onze vrije tijd) kostte veel tijd.

Eerlijk gezegd zijn wij tijd te kort gekomen en hebben we de zienswijze moeten afraffelen.

Ontbreken van inventarisatie natuurwaarden

Nergens blijkt dat een gedegen inventarisatie is uitgevoerd van op zijn minst de beschermde soorten planten en dieren, noch van de natuurwaarden die reden zijn geweest om de EHS te begrenzen. Dit wreekt zich bij de verdere uitwerking van de voorschriften ter bescherming van de natuur.

Dit wreekt zich omdat een toetsingskader bij de vergunningverlening ontbreekt.

Zonder inventarisaties is de uitvoerbaarheid van het plan niet te bepalen.

Zonder inventarisaties wordt niet voldaan aan het zorgvuldigheidscriterium.

Een strikt minimum is toch wel het vereiste dat inzicht moet bestaan in het voorkomen van middels de Flora- en faunawet strikter beschermde plant- en diersoorten. Het is ons bekend dat op zijn minst de middels tabel 2 en 3 beschermde soorten Rugstreeppad, Grote Modderkruiper, Kleine modderkruiper, diverse vleermuizen, Bokkenorchis, Grote Keverorchis voorkomen buiten de gebieden die vanwege de natuur een of ander beschermingsregiem hebben. Daarnaast ontbreekt inzicht in het voorkomen van Rode Lijst soorten. De in het bestemmingsplan geboden uitbreidingsmogelijkheden, gebruiksmogelijkheden of wijzigingen sluiten de aantasting van populaties van deze soorten niet uit.

Dit kan de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan in de weg staan.

In onze zienswijze op het voorontwerp is een uitgebreide beschrijving opgenomen van de verplichtingen die de gemeente heeft ten aanzien van de natuurwetgeving. Geconstateerd wordt dat ten aanzien van de Flora- en faunawet niet aan deze verplichtingen is voldaan. Volledigheidshalve wordt het hierom gestelde in onze zienswijze op het voorontwerp als herhaald en in gelast beschouwd.

Passende beoordeling / Voortoets

In het kader van de voorbereiding van dit bestemmingsplan is een voortoets en passende beoordeling vervaardigd. Deze stukken zijn als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd.

De bijlage 2 behorende bij de bestemmingsplannen buitengebied Steenberg en Dinteloord bestaat uit de Voortoets. Deze voortoets is niet met de nodige zorgvuldigheid uitgevoerd. In hoofdstuk 1.3 van de voortoets is de afbakening van de voortoets aan de orde. Naast het Krammer-Volkerak zijn hier zes op enige afstand gelegen Natura2000 gebieden gezien (grens berekeningen 10 kilometer). Hierbij is echter het Natura2000 gebied Oosterschelde, op 140 meter van de gemeentegrens over het hoofd gezien. Sirene is van mening dat dit natuurgebied een vergelijkbare intensieve aanpak behoeft als het Krammer-Volkerak.

De tabel met kritische depositiewaarden van habitats in hoofdstuk 3.2.2 van de voortoets is verouderd. Inmiddels zijn er nieuwe cijfers beschikbaar in het Alterra-rapport 2397.

Los van deze habitats dienen ook de voor stikstof gevoelige vogelsoorten onder de vogels die vallen onder de instandhoudingsdoelstellingen te worden beschouwd. Bij een herbeschouwing dienen ook de Bontbekplevier en de Strandplevier in de beschouwing van de effecten van stikstofdepositie te worden beschouwd, met name op de Oosterschelde (Rammegors).

Bij hoofdstuk 5, Conclusie van werkstap 1, dient te worden aangetekend dat ondanks de gevolgde werkwijze, effecten op de Oosterschelde 'over het hoofd zijn gezien'.

De conclusie;

“ Voor Krammer-Volkerak is het volgende aandachtspunt voor nadere uitwerking geformuleerd: Op basis van werkstap 1 kan niet worden uitgesloten, dat er negatieve gevolgen kunnen zijn van de mogelijke bijdrage van de veehouderij aan de stikstofdepositie in daarvoor gevoelige habitats, met name de vochtige duinvalleien.”

betekent dat een vergunningplicht, c.q. een verklaring van geen bezwaar van het bevoegd gezag aan de orde is.

Los van het feit dat ook depositiepunten in de Oosterschelde dienen te worden toegevoegd, dient de beoordeling volgens het “Toetsingskader ammoniak rondom Natura 2000 gebieden” (Min.LNV) aan de dichtstbijzijnde rand van het Natura2000 gebied plaats te vinden. Er dienen dus extra depositiepunten op de rand van het Natura2000 in de beschouwing te worden betrokken.

In bijlage 1 van de Voortoets zijn depositiekaarten opgenomen. Van belang achten wij alleen die van 2010 omdat slechts deze is gebaseerd op metingen.

Vooralsnog uitgaande van de juistheid van deze getallen zien wij op relevante plaatsen een depositie van 1250 (Krammer Volkerak) tot 1460 (Oosterschelde). De kritische depositiewaarden worden hierdoor niet overschreden. Er is geen sprake van een overspannen situatie. Hierbij dient echter wel te worden aangetekend dat deze getallen een onzekerheid in zich hebben. De onzekerheid van de grootschalige kaart wordt door GCN geschat op 30 %. De kans op een overspannen situatie is daardoor niet uitgesloten.

In de voortoets is aangegeven dat het bestemmingsplan in principe een relatief grote toename van de bijdrage van de landbouw aan de stikstofdepositie mogelijk maakt. Hierbij is er bovendien, ten onrechte, van uitgegaan dat de intensieve veehouderijen door het bevroren van de grootte van hun bouwblok geen uitbreidingsmogelijkheden hebben. Dit is niet correct omdat ook binnen de bouwblokken uitbreiding mogelijk is.

In de voortoets is aangegeven dat een toename van 100 – 250 mol/ha /j mogelijk is.

De conclusie in hoofdstuk 7 van de voortoets, dat geen negatieve gevolgen worden verwacht, is niet valide.

De Natuurbeschermingswet vereist dat zekerheid wordt verkregen dat zich geen negatieve significante gevolgen zullen voordoen. Wanneer de achtergronddepositie en de toegevoegde depositie, elk met zijn onzekerheden wordt opgeteld, wordt deze zekerheid niet gegeven.

De geformuleerde slotconclusie is bovendien procedureel onjuist. De werkstap 1 is te beschouwen als een voortoets, waaruit de conclusie volgt dat een passende beoordeling noodzakelijk is. De werkstap 2 is te beschouwen als een passende beoordeling.

De conclusie van Sirene ten aanzien van deze voortoets is dat:

- deze voortoets bestaat uit een voortoets en passende beoordeling in de zin van de Natuurbeschermingswet,
- de natuurtoets onvolledig is doordat met name de Oosterschelde niet in de beschouwing is betrokken,
- in de passende beoordeling niet is aangetoond dat de zekerheid bestaat dat significante gevolgen niet kunnen optreden.

PlanMER

In hoofdstuk 1.2 is het volgende opgenomen: *Voorafgaand aan het opstellen van het planMER is nagegaan of significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden binnen Steenbergen en in de omgeving kunnen worden verwacht. Hiervoor is een verkennende studie in het kader van de natuurbeschermingswet, een zogenaamde voortoets, uitgevoerd. De conclusie is dat er geen significante gevolgen kunnen worden verwacht. Er is dus geen passende beoordeling nodig.*

Afgezien van het feit dat hier een andere formulering wordt gebruikt dan in de Voortoets waarnaar wordt verwezen is, zoals hiervoor aangetoond, ook deze conclusie onjuist.

In 5.2.1 van de PlanMER is ook een kopje 'passende beoordeling' opgenomen. Hierin wordt de conclusie uit de Voortoets herzien. Nu is de conclusie in dit MER; *Echter, ook al is de kans dat de overbelasting zich voordoet uiterst klein, er kan niet met zekerheid gesteld worden dat significant negatieve effecten op het Natura 2000- gebied Krammer - Volkerak zich niet zullen voordoen.*

Dit is behoorlijk afwijkend van het bij de Voortoets ingenomen standpunt en komt deels overeen met het bij de bespreking van de Voortoets door Sirene ingenomen standpunt.

Hierna volgt echter een zeer onduidelijk statement; *" In hoofdstuk 6 van dit rapport worden daarom suggesties gedaan voor het nemen van mitigerende maatregelen. Eén van deze suggesties is in overleg met de gemeente Steenbergen verder uitgewerkt. Er zijn extra berekeningen uitgevoerd welke uitgaan van een aanvullende zonering ter bescherming van de kwetsbare habitattypen (mitigerende maatregel). De effectiviteit van deze maatregel wordt eveneens in hoofdstuk 6 aangetoond. "*

Ten aanzien van deze Passende beoordeling zijn punten van kritiek op de methode, zoals verwoord bij de voortoets, van toepassing. Wederom is niet de grens van het Natura2000 gebied als maatgevend beschouwd, wederom zijn de kwetsbare habitats en soorten van de Oosterschelde niet in de beschouwing betrokken.

De methode kan toepasbaar zijn in het kader van een MER-procedure. Het is echter niet de juiste methode in het kader van een Passende Beoordeling, waar een 'omgekeerde bewijslast' geldt.

Net als in de 'Voortoets' is er in de Passende Beoordeling niet aangetoond dat de zekerheid bestaat dat significante gevolgen niet kunnen optreden.

Hoofdstuk 5.2.2

5.2.2 Overige zeer kwetsbare gebieden in ecologische hoofdstructuur (overige Wav-gebieden)

Ondanks de titel wordt in dit hoofdstuk uitsluitend de invloed van stikstofdepositie op de Wav-gebieden beschouwd. Een volledige MER zou meer onderwerpen moeten bevatten.

De redenatie dat op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura2000 gebieden uitsluitend de stikstofdepositie van significante invloed kan zijn, begrijpen we. Deze conclusie geldt uitsluitend voor de N2000-gebieden en niet voor de overige EHS. Hier is meer dan een

beperkt aantal instandhoudingsdoelen aan de orde en kunnen vele andere invloeden worden uitgeoefend.

Bovendien wordt de opmerking gemaakt dat alle EHS-gebieden de bestemming Natuur hebben en dat geen ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt die van invloed zijn op deze gebieden, anders dan de mogelijke invloed van stikstofdepositie. Dit is niet juist.

EHS-gebieden in bezit van natuurbeherende instanties hebben of krijgen de bestemming Natuur. Er zijn echter tal van andere EHS – gebieden die deze bestemming nog niet hebben. Ook hier dient bescherming te worden geboden aan de reeds bestaande natuurwaarden. Helaas heeft de gemeente Steenberg verzuimd deze natuurwaarden adequaat vast te stellen.

Sirene is van mening dat alsnog een adequate beoordeling moet worden gemaakt van alle mogelijke invloeden op de, al dan niet gerealiseerde, EHS.

Los hiervan volgt nog een zienswijze ten aanzien van de bescherming van de EHS, waarin wordt aangetoond dat de waarden onvoldoende zijn beschermd.

5.2.3 Overige natuurwaarden

In deze MER is geen aandacht besteed aan natuurwaarden buiten de EHS. Juist de autonome ontwikkelingen in de landbouw, met name de waterhuishouding en de waterkwaliteit, alsmede de geboden uitbreidingsmogelijkheden ten aanzien van bouwblokvergroting, de ruimte voor het gebruik van teeltondersteunende voorzieningen, nevenfuncties/verbrede landbouw, het huisvesten van de "eigen" tijdelijke medewerkers / arbeidsmigranten en vervolgfuncties op vrijkomende agrarische bedrijven kunnen vele invloeden op deze waarden uitoefenen.

Zoals reeds eerder opgemerkt zijn deze waarden niet de door de gemeente geïnventariseerd. Sirene wijst met name op het buiten de EHS voorkomen van (strikt) beschermde soorten (tabel 2 en 3 Ffw) zoals de Rugstreeppad, de Kleine modderkruiper, de Grote Modderkruiper, diverse soorten vleermuizen, diverse soorten orchideeën.

6 Vergelijking, conclusies en aanbevelingen

6.2 Natuur

In hoofdstuk 5.2.1 zijn mitigerende maatregelen aangekondigd.

In eerste instantie wordt het eerder ingenomen standpunt inzake de effecten genuanceerd. Het luidt nu:

Omdat ook bij het maximum scenario, uitgaande van de vóór juni 2012 (referentiejaar 2010) beschikbare achtergrondconcentraties, de kritische depositiewaarde van het meest gevoelige habitatype niet wordt overschreden, wordt ook het effect hiervan als neutraal beoordeeld. Uitgaande van de beschikbare achtergrondconcentraties na juni 2012 (referentiejaar 2011), dient het effect van het maximale scenario als enigszins negatief te worden beoordeeld.

Voor alle duidelijkheid: de beoordeling in het kader van een MER is primair een zaak voor de beoordelaar en secundair voor het bevoegd gezag, in deze de gemeente. Deze heeft in dit kader een zekere beoordelingsvrijheid.

De beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet is van geheel andere orde. Hier is het beoordelingskader dat moet worden aangetoond dat zich geen significante effecten kunnen voordoen. Het bevoegd gezag is de provincie, maar deze heeft geen beoordelingsvrijheid wanneer significante effecten niet kunnen worden uitgesloten, slechts beoordelingsvrijheid wanneer er sprake is of kan zijn van negatieve effecten, doch deze zeker niet significant zijn.

De aanbevelingen in hoofdstuk 6.2.1 dienen in dat kader te worden beschouwd. Slechts wanneer deze er zorg voor dragen dat significante effecten kunnen worden uitgesloten, kan het project (bestemmingsplan) als uitvoerbaar worden beschouwd.

Sirene acht de redenatie in de zoneringsmaatregel hoofdstuk 6.2.1 als onvoldoende. Op de eerste plaats wordt er niet getoetst op de randen van het N2000-gebied Krammer-Volkerak, wordt er niet getoetst op de Oosterschelde, wordt er opportunistisch gebruik gemaakt van prognoses waaraan zeer grote onzekerheden kleven en wordt er geen rekening gehouden met de onzekerheden in de modelresultaten. Er wordt niet de gewenste zekerheid geboden.

De tweede mogelijkheid, het opnemen van randvoorwaarden in de planregels van het bestemmingsplan, is onvoldoende uitgewerkt. Wij kunnen ons voorstellen dat wanneer kan worden gegarandeerd dat geen verdere toename van de stikstofbelasting zal plaatsvinden, wel aan de randvoorwaarden van de Natuurbeschermingswet kan worden voldaan.

Een salderingsbank brengt ons inziens het risico met zich dat de belastingen met stikstof ruimtelijk niet goed kan worden geregeld. Een afname door bijvoorbeeld bedrijfsbeëindiging op plaats A, mag niet zonder meer leiden tot een toename van stikstof op plaats B.

Rekenmodel

Het is totaal onduidelijk hoe de berekeningen tot stand zijn gekomen. Wanneer vergunning is verleend voor het houden van 37500 varkens (vergund), is het totaal onrealistisch te veronderstellen dat er maar 15500 varkens (CBS) worden gehouden. De onrealistische aanname is gedaan dat het vlees duurzaam wordt geproduceerd conform de Commissie van Doorn.

Er is gerekend met een krimp van 5 % bij de intensieve veehouderij.

Conclusie:

De stijging van het aantal varkens in Steenberg is een vertekening.

In de periode na 2007 is een structurele daling van het aantal varkens waar te nemen (van +/- 25.000 naar 14.000; globaal 14% daling). Verder is duidelijk dat het aantal bedrijven is gedaald. Landelijk verwacht men dat het aantal varkensbedrijven nog verder zal dalen. Uitgangspunt: Het aantal vleesvarkensbedrijven zal met 20% afnemen. De vrijkomende emissie wordt niet herverdeeld aangezien het aantal varkens naar verwachting zal dalen en het voorontwerp bestemmingsplan groei van intensieve veehouderij niet mogelijk maakt.

Sirene kan de cijfers die ten grondslag liggen aan het rekenmodel slechts zeer ten dele controleren. In ieder geval sluiten de gebruikte cijfers voor het aantal varkens totaal niet aan bij de werkelijkheid zoals wij die kennen.

Aannemende dat de varkenssector een substantiële bijdrage levert aan de totale stikstofuitstoot zetten wij vraagtekens bij de gebruikte modellering.

Eindconclusie MER

t.a.v. uitvoering MER

Gezien het feit dat geen inventarisatie van ecologische waarden is uitgevoerd en bekend is dat strikt beschermde en Rode Lijst soorten ook buiten de EHS voorkomen, kan bij voorbaat worden gesteld dat de MER onvolledig is.

t.a.v. Natuurbeschermingswet

De uitkomsten uit de voortoets en passende beoordeling zijn van zodanige aard dat significante effecten op het Krammer-Volkerak niet zijn uitgesloten. Mogelijke effecten op de Oosterschelde zijn in het geheel niet bepaald.

De in de MER opgenomen mitigerende maatregelen zijn in het geheel niet vrijblijvend. Er is verzuimd om te bepalen of en met welke mitigerende maatregelen aan de bepalingen van de Natuurbeschermingswet kan worden voldaan.

Deze versie van het bestemmingsplan is niet uitvoerbaar en stuit op problemen met de Natuurbeschermingswet.

t.a.v. Flora- en faunawet

Aan het bestemmingsplan ligt geen inventarisatie van natuurwaarden ten grondslag. Uit literatuur en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFB) is bekend dat strikt beschermde soorten in de gemeente Steenberg voorkomen. De uitvoerbaarheid van het plan in het kader van de Flora- en faunawet staat daarom niet vast.

Begrenzing EHS

De begrenzing van de EHS zoals deze door de provincie in de beheertypekaart is aangegeven, is niet op de plankaarten weergegeven. Weliswaar is er op de plankaarten een 'milieuzone – attentiegebied ehs' aangegeven maar de begrenzing daarvan is onnavolgbaar en omvat soms wel, soms niet de door de provincie begrensde EHS.

Deze zone bevat zowel gebieden met een hoge natuurwaarde als gebieden die intensief landbouwgebruik kennen.

Wij zijn van mening dat de door de provincie begrensde EHS in de plankaarten tot uitdrukking moeten komen.

Bescherming van de begrensde EHS.

Bescherming van de actuele waarden van gebieden die bestemd zijn als EHS is in dit bestemmingsplan volledig weggefallen.

Veel van deze gebieden hebben een hoge actuele natuurwaarde. Deze natuurwaarden zijn niet beschreven, noch is er een afwegingskader zoals een aanlegvergunningstelsel als instrument om deze actuele waarden te beschermen. Nog onlangs hebben we twee voorbeelden gezien van gebieden met een grote actuele natuurwaarde, bovendien met een aardkundige waarde, met een eindbestemming EHS, die door landbouwwerkzaamheden deze (natuur) waarden hebben verloren.

In het huidige bestemmingsplan zijn de gronden met de bestemming AN, agrarisch gebied met natuurwaarden, nader aangeduid welke natuurwaarden beschermd moeten worden.

Bijvoorbeeld AN(m,p) voor moerasvogels, planten en plantengemeenschappen.

Deze waarden zijn beschermd door een aanlegvergunningstelsel. Zonder aanlegvergunning mogen geen werken worden uitgevoerd of werkzaamheden worden verricht die deze waarden aantasten.

In dit bestemmingsplan is deze bescherming niet meer terug te vinden.

Onder 41.1.1 Verbod is slechts het volgende opgenomen:

“ Het is op of in de gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden van burgemeester en wethouders verboden ter plaatse van de aangeduide waarden de volgende werken en/of werkzaamheden buiten het bouwvlak te verrichten:

a. milieuzone – attentiegebied ehs

1. het verzetten van grond van meer dan 100 m³ of op een diepte van meer dan 0,60 meter beneden maaiveld;
2. de aanleg van drainage, tenzij het gaat om vervanging van een al bestaande drainage;
3. het verlagen van de grondwaterstand anders dan door middel van het graven van sloten of het toepassen van drainagemiddelen;
4. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m², anders dan een bouwwerk. “

Wanneer deze regels denkbeeldig worden toegepast op de op de kaarten aangegeven ‘milieuzone attentiegebied ehs ‘ ontstaan problemen in de uitvoering.

Het gestelde onder 41.1.1.a.1 zou te lezen zijn als een verbod op ploegen. Het ploegen van 300 m² grond staat ongeveer gelijk aan het verzetten van 100 m³ grond.

Dit verbod is een buitenproportioneel middel voor de gronden die als akkerbouwgrond worden gebruikt.

Wanneer dit artikel niet is bedoeld als een verbod op ploegen, bestaat er geen enkele bescherming meer voor de natuurwaarden van de gebieden die bestemd zijn om te worden omgezet tot EHS-natuur.

Waterstaatkundige werken zijn in dit plan uitgesloten van een aanlegvergunningplicht. Wij zijn van mening dat dit niet kan daar waar natuurbelangen in het geding zijn, omdat de Keur niet toeziet op de natuurbelangen. De Raad van State heeft diverse malen geoordeeld dat de Keur zich primair richt op de aan het waterschap wettelijk toebedeelde waterstaatkundige taken en dus een belangrijk deel van de externe beïnvloeding via een aanlegvergunningstelsel geregeld dient te worden.

Het ‘aanlegvergunningstelsel’ schiet tekort doordat er geen afwegingskader is opgenomen voor vergunningverlening. Daarnaast zijn er werkzaamheden die in gebieden met meerwaarden moeten worden aangemerkt als strijdig gebruik. Om dit manco op te lossen dienen de natuur- en landschapswaarden te worden aangegeven op kaart met daaraan gekoppeld een passend aanlegvergunningstelsel. Dat geldt ook voor de waarde "openheid".

Landschap

Er zijn vele redenen te streven naar een aantrekkelijk landschap. Vanuit onze doelstellingen bezien wij dit vooral vanuit de biodiversiteit, waarbij de ecologische verbindingen een hoofdrol spelen. Wij zijn van mening dat in grote delen van Steenbergens thans sprake is van een vorm van verwoestijning. Een kaal en open landbouwgebied dat een barrière vormt voor veel organismen. Door de gemeente wordt onvoldoende gemotiveerd als uitgangspunt genomen dat het zeeleigebied een open gebied moet zijn en dat dit een waardevolle landschappelijke waarde is.

Het zeeleigebied is pas de laatste jaren omgevormd naar een open gebied door de grootschaligheid en intensivering van de landbouw. Op oudere kaarten is de zeer vergaande groene dooradering van het landschap goed zichtbaar. In principe betreuren we dat onder invloed van ruilverkavelingen en andere economische verwoestingen dit landschap recent deze vorm heeft gekregen. Sirene is van mening dat herstel van het landschap, met behoud van de agrarische rentabiliteit een hoge urgentie verdient.

SIRENE hecht veel waarden aan een goed landschap. Dit is tevens van belang om de recreatieve en natuurlijke waarden van de gemeente te versterken. In dat kader merken wij op dat ook de voortgaande industrialisering van de landbouw een goed landschap tegen werkt. Er dient in het buitengebied ruimte te worden geboden voor grondgebonden landbouw en niet

voor zaken die zijn te beschouwen als industriële zaken, zoals het opwerken van landbouwproducten, het afwerken van landbouwproducten (mestvergisting), niet grondgebonden teelten (w.o. intensieve veehouderij) en zelfs loonbedrijven. Deze horen in principe op bedrijventerreinen thuis. Daarentegen kunnen andere activiteiten, waaronder met name burgerwoningen, een goede bijdrage leveren aan een kwaliteitsverbetering van het landschap. Ook nu is vaak te zien dat de zogenoemde burgerwoningen kleine natuureilanden in het landschap vormen. Een goede aankleding van het landschap, waarbij met name de aardkundige waarden worden benut, tezamen met goed in het landschap passende woningen en in het landschap passende recreatieve voorzieningen, kunnen voor een veel aantrekkelijker landschap zorgen.

Sirene is van mening dat een groen-blauwe dooradering van het landschap een grotere waarde heeft. Groene eilanden in de vorm van agrarische bedrijven met erfbeplantingen, maar vooral de zogenoemde burgerwoningen dragen hier in grote mate aan bij.

Wij realiseren ons dat dit een beleidsomslag is. Ook de Nota van uitgangspunten ademt een sfeer van prioritering van landbouwbelangen boven andere functies. Zelfs in een primair landbouwgebied als in Steenberg en zijn er grenzen, met name uit het oogpunt van landschap. Bedenk wel dat een aantrekkelijk coulissen landschap vanuit landschappelijk oogpunt meer mogelijkheden biedt voor teeltondersteunende voorzieningen dan een kale polder, omdat de teeltondersteunende voorzieningen dan wegvallen in het landschap.

Wij pleiten er voor nieuwbouw ten behoeve van industriële functies niet meer toe te staan en daarentegen voor een ruimhartig beleid om vrijkomende agrarische bebouwing te benutten voor bewoning (tevens pensioenvoorziening voor de agrariër) en voor het opnemen van een plicht (met handhaving) voor erfbeplanting bij uitbreiding van agrarische bedrijven in het buitengebied.

Waarden

Wij hebben problemen met de interpretatie van het begrip 'waarden', met name de wijze waarop het in dit bestemmingsplan wordt gebruikt. Het verschil komt tevens tot uitdrukking in de het begrippenkader (artikel 1). (overgenomen inclusief typefout)

1.45 ecologische waarde

aanwezige en potentiële waarde, gebaseerd op de beoogde natuurkwaliteit voor het gebied, waartoe behoren de natuurdoelen en natuurkwaliteit, geomorfologische processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, de mate van stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde;

1.77 natuurlijke waarde

de aan een gebied toegekende waarde in verband met de aanwezige biotopen bijzondere flora en fauna, ecologische samenhangen en structuren;

In 1.45 bestaat de waarde uit de (natuurlijke) elementen die de waarde of waarden bepalen; een optelsom van waarden. Opvallend is dat bij de opsomming van kwaliteiten waar de waarde uit kan bestaan, planten en dieren ontbreken.

In 1.77 is het een aan een gebied toegekende waarde, waarbij niet duidelijk is wat deze waarde is, ofwel in wat voor eenheden deze waarde wordt uitgedrukt.

Een voorbeeld uit de toelichting (pag. 41).

In de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn en de provinciale Verordening ruimte zijn diverse waarden vastgelegd. In dit bestemmingsplan worden deze waarden integraal overgenomen.

In de Europese natuurrichtlijnen zijn geen waarden vastgelegd; er zijn habitats, planten- en diersoorten aangegeven die dienen te worden beschermd en zijn regels opgenomen over de wijze waarop deze bescherming dient plaats te vinden. Het kan dus nimmer zo zijn dat deze 'waarden' in dit bestemmingsplan zijn overgenomen.

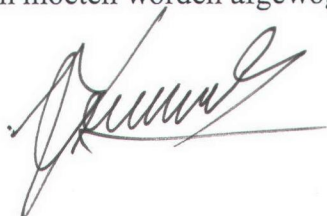
Zoals eerder opgemerkt bestaat er veel onduidelijkheid over welke waarden er binnen de gemeentegrenzen voorkomen en zijn diverse bekende waarden onvoldoende ruimtelijk beschermd. Tezamen met het gebrek aan handhaving zijn de te beschermen natuurwetenschappelijke waarden niet of onvoldoende beschermd.

De waarde van een gebied kan worden geduid naar aanleiding van gegevens over het kwalitatief en kwantitatief voorkomen van een soort en de beschermingsstatus hiervan. Zolang deze gegevens ontbreken kan de waarde van een gebied niet worden gebruikt bij een afweging van belangen. Men weet dan niet welke waarden moeten worden afgewogen.

Namens de Stichting,
met vriendelijke groet,

Henk Baptist
Voorzitter

Jan Veraart
Secretaris